

Зоряна КУПЧИНСЬКА, д-р філол. наук, проф.

ORCID ID: 0000-0003-0000-0345

e-mail: kupchynska@gmail.com

Львівський національний університет імені Івана Франка,

Львів, Україна

УКРАЇНСЬКА АНТРОПОНІМІЯ XVII ст. У МАЛОВІДОМОМУ ТУРЕЦЬКОМУ ІСТОРИЧНОМУ ДЖЕРЕЛІ. Х.

Ця розвідка є продовженням низки студій автора. Статтю присвячено дослідженню українських антропонімів XVII ст., які засвідчені в маловідомому турецькому історичному джерелі "Дефтер Муфассал 1681 року". **Мета** дослідження – аналіз структури і твірних основ власних назв, засвідчених у цій пам'ятці. Щоб досягти мети, визначено такі **завдання**: 1) виокремити українські антропоніми XVII ст. із "Дефтера Муфассала 1681 року"; 2) провести аналіз власних назв людей та порівняти їх із сучасним українським антропоніміконом; 3) виявити ті оніми, які на сучасному етапі не зафіксовані. У розвідці використані описовий метод і методи аналізу та систематизації. Простудійовано власні назви людей у межах **Meleş – Musiŷko**. Антропоніми, що репрезентовані в "Дефтері", свідчать про їхню архайчність, адаптацію запозичених імен на україномовному ґрунті. Зі 147 досліджених назв засвідчено такі, які: поширені і сьогодні на рівні власних імен людей і прізвищ; мають відмінності зі сучасними відповідниками на фонетичному рівні; не виявлені на сучасному етапі, знаходимо їх у похідних назвах. У результаті розвідки було встановлено особливості антропонімії, що виділена з турецької пам'ятки "Дефтер Муфассал 1681 року", зокрема це історичне джерело засвідчує функціонування прізвищевих назв в Україні на кінець XVII ст., репрезентований список антропонімів у межах **Meleş – Musiŷko** підтверджує, що у XVII ст. існував численний реєстр запозичених власних імен, які адаптувалися на українському мовному ґрунті; законстатовано великий спектр різноманітних суфіксів (-ак, -ан, -ас, -аш, -ей, -енк(о), -ець, -ик, -ій, -к(о), -о, -ош, -евич, -ук, -ун, -ур(а), -ус, -ута, -ух та інші), за допомогою яких творилися похідні імена/прізвиська/прізвищевої назви. Такі дослідження мають перспективу, адже матеріал статті може бути використаний для укладання

© Купчинська Зоряна, 2025

словника, який репрезентуватиме українські власні назви людей XVII ст., а це дасть можливість заповнити прогалини в історичному загальнослов'янському антропоніміконі.

Ключові слова: антропонімія, запозичені імена, твірна основа, суфікс, "Дефтер Муфассал 1681 року".

Вступ

Одне з основних завдань сучасної ономастики полягає в тому, щоб сформувати повний індекс антропонімів, які представлені в українському онімному просторі в діяхронії і синхронії. Нові джерела інформації, зокрема історична пам'ятка XVII ст. "Дефтер Муфассал 1681 року", уможливають студіювання твірних основ нововиявлених антропонімів і суфіксів, за допомогою яких адаптовувалися власні назви людей. Актуальність розвідки полягає в тому, що досліджено українську антропонімію, засвідчену в маловідомому турецькому історичному джерелі "Дефтері Муфассали 1681 року". У статті простудійовано оніми лише у межах **Meleç – Musiyko** (147 одиниць). **Метою** дослідження є аналіз структури і твірних основ власних назв "Дефтера Муфассала 1681 року". Щоб досягти мети, визначено такі **завдання**: 1) виокремити українські антропоніми XVII ст. з "Дефтера Муфассала 1681 року"; 2) провести аналіз власних назв людей та порівняти їх із сучасним українським антропоніміконом; 3) виявити ті оніми, які на сучасному етапі не зафіксовані. **Джерельна база.** "Дефтер Муфассал 1681 року" – турецьке історичне джерело, яке дає змогу вивчати соціально-економічні й певною мірою політичні відносини в Османській імперії (Порті), починаючи з XV ст. Найважливішу групу становили дефтери муфассали (mufassal у перекладі означає "докладний") – детальні переписи провінцій імперії – еялетів (eyalet), які містять назви міст (kal'e), містечок (varoş), сіл (kariye), відомості про підвладне, головно християнське, населення (re'aya), що повинно було сплачувати податки й різні додаткові побори натурою і готівкою (Крикун, 2011, с. 603). Дефтери, як і інша документація Порти, написана турецькою мовою, але арабською графікою. У книзі (Kołodziejczyk, 2004) укладач і автор коментарів Д. Колодзейчик наводить текст

Муфассала сучасною турецькою мовою, транскрибуючи латинкою. Для нас особливо цікавим є Дефтер Кам'янецького еялету, який існував упродовж 1672–1699 рр. на території Подільського воєводства, що нею Річ Посполита змушена була поступитися Порті за Бучацьким мирним договором 1672 року. Рукопис Муфассала – це книга із 384 сторінок, із яких перша і ще 21 не заповнені текстом, а на другій зображено тугру – монограму тогочасного султана Мехмеда IV. Текст займає 361 сторінку. Муфассал опубліковано на основі мікрофільму цього рукопису, який зберігається у Головному Османському архіві у Стамбулі (Başbakanlık Osmanlı Arşivi). Детальний опис цієї пам'ятки подає Д. Колодзейчик у вступі. Муфассал складається з двох частин. У першій ідеться про хасси – річні доходи султана і кам'янецького бейлербея з аялету, про кількість промислів та наявність дозволів на підприємницьку діяльність, перелік володінь великого візиря Ахмеда-паші Кьопрюлю-заде (ДМ, с. 73–78). Друга частина складається з переліку назв усіх зареєстрованих поселень (844) і поіменного реєстру дворів та їх господарів (див. детальніше (Купчинська, 2021а, с. 124–144)). Давні антропоніми, виокремлені з історичної пам'ятки, – додаткова інформація про антропонімікон, який функціонував на території України в XVII ст. Власні назви людей, що репрезентовані в "Дефтері Муфассалі 1681 року", свідчать про давність таких онімних утворень, адаптацію запозичених імен на українському мовному ґрунті. Виявлені та проаналізовані власні назви людей поповнили загальнослов'янський антропонімікон. Ця історична пам'ятка засвідчує функціонування прізвищевих назв в Україні на кінець XVII ст., репрезентований список антропонімів у межах **Meleş – Musiyko** підтверджує, що у XVII ст. існував широкий реєстр запозичених власних імен, які адаптувалися на українському мовному ґрунті; законстатовано великий спектр різноманітних суфіксів, за допомогою яких творилися похідні імена/прізвиська/прізвищеві назви.

Методи

У розвідці використані описовий метод і методи аналізу та систематизації.

Огляд літератури. Ця розвідка є продовженням низки студій автора*. Крім цього, є статті, які представляють дослідження інших типів онімікону**.

Виклад основного матеріалу. Особливо цікавим та інформативним серед додатків "Дефтера Муфассала 1681 року" є конкорданс турецьких відповідників українських власних назв. В "Індексі власних назв" подано чотири позиції: 1) транслітерація (запис латинкою того, як звучала назва); 2) арабське написання; 3) інтерпретація власної назви; 4) сторінка в "Дефтері". У статті опускаємо арабський запис та потрактування цієї назви Д. Колодзейчиком, для нас дуже важливим є транслітерований запис українського антропоніма. Ми не можемо бути абсолютно впевненими в тому, що цей запис української власної назви правильний, але ми переконані, що транслітеровані форми антропонімів максимально наближаються до реального звучання цих онімів у XVII ст. Доказом цього є: 1) сучасні відповідники-пропріативи; 2) похідні форми від зафіксованих в "Дефтері" антропонімів. Тому, аналізуючи український антропонімікон

* Купчинська, З. О. (2021). Українська антропонімія XVII ст. у маловідомому турецькому історичному джерелі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія*. 1(45). 281–289; Купчинська, З. О. (2023). Українська антропонімія XVII ст. у маловідомому турецькому історичному джерелі. II. *Мовознавча комісія НТШ. З історії людей та ідей*. 221–242; Купчинська, З. О. (2022). Українська антропонімія XVII ст. у маловідомому турецькому історичному джерелі. III. *Студії з ономастики та етимології*. 2021–2022. 118–132; Купчинська, З. О. (2022a). Українська антропонімія XVII ст. у маловідомому турецькому історичному джерелі. IV. *Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія*. 1(47). 167–179; Купчинська, З. О. (2024). Українська антропонімія XVII ст. у маловідомому турецькому історичному джерелі. VI. *Студії з ономастики та етимології*. 2023–2024. 68–87; Купчинська, З. О. (2024a). Українська антропонімія XVII ст. у маловідомому турецькому історичному джерелі. VII. *Записки НТШ. Праці філологічної секції*. 276. 387–397; Купчинська, З. О. (2024b). Українська антропонімія XVII ст. у маловідомому турецькому історичному джерелі. IX. *Рідне слово в етнокультурному вимірі*. 9. 47–56.

** Купчинська, З. О. (2021a). Дефтер Муфассал 1681 року – унікальне джерело українського онімікону. *Студії з ономастики та етимології*. 2019–2020. 124–144; Купчинська, З. О. (2023a). "Дефтера Муфассала 1681 року": Власні назви мартологів "Дефтера Муфассала 1681 року": характеристика твірних основ. *Вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2(50). 272–279.

цього історичного турецького джерела, будемо обов'язково зважати на цих два аспекти (Купчинська, 2021, с. 282–283).

Meleç [185]* (*Мелеч/Мелець (Тр., с. 224) < Мел + -еч/-ець (пор. Іванець, Макарець (Редько 2023, с. 264)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Антропонім Мелеч у сучасному антропоніміконі не зафіксовано, однак є похідні: Мелечин, Мелечко, Мелеченко. Є 40 носіїв прізвища Мелець (<https://ridni.org/karta>).

Meleçenko [298, 321] (Мелеченко/*Мелеценко < Мелеч/Мелец(ь) + -енко (пор. Левченко, Логвиненко (Редько, 2023, с. 254) < Мел + -еч/-ець (пор. Богданець, Василець (Редько, 2023, с. 264)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). На сьогодні є один носій прізвища Мелеченко, а Мелеценко не зареєстровано, однак є така фіксація: Ден. Егор. Мелеценко (1914, Харківська губ.) (<https://ridni.org/karta>).

Melençençiy [277] (*Меленченцій/*Меленченцій/*Меленценцій/*Меленценцій < Меленченко/Меленценко/Меленченець/Меленценець + -ій (пор. Пилипчій, Стасій (Редько, 2023, с. 282)) < Меленко/Меленець + -енко (пор. Прокопенко, Проценко (Редько, 2023, с. 255)) / Меленчен(ь)/Меленцен(ь) + -ець (пор. Юхимець, Якимець (Редько, 2023, с. 265)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Ні один із варіантів антропоніма не зберігся.

Melençenko [90, 93, 99, 107, 168, 179, 182, 276, 313, 358] (Меленченко/Меленценко < Меленч(к(о)) (пор. Меленко (Тр., с. 224))/Меленц(') (пор. Меленець (Тр., с. 224)) + -енко (пор. Левченко, Логвиненко (Редько, 2023, с. 254)) < Мелен(') + -к(о) / Мелен(') + -ець (пор. Юрко, Яремко, Павелець, Пилипець (Редько, 2023, с. 289, 264)) < Мелентій (Тр., с. 224–225)). Сьогодні є 77 носіїв прізвища Меленченко, щодо Меленценко, то маємо таке засвідчення: Борис Меленценко (1914, Полтавська губ.) (<https://ridni.org/karta>).

Melençuk [186] (Меленчук/*Меленцук < Меленч(к(о)) (пор. Меленко (Тр., с. 224))/Меленц(') (пор. Меленець (Тр., с. 224)) + -ук (пор. Дмитрук, Дорошук (Редько, 2023, с. 301)) < Мелен(') + -к(о) / Мелен(') + -ець (пор. Янко, Яремко, Максимець, Миколаєць (Редько, 2023, с. 289, 264)) < Мелентій (Тр., с. 224–225)). Прізвища Меленчук є понад тисячу носіїв,

* Цифра означає сторінку пам'ятки, на якій зафіксовано антропонім.

є й історичні засвідчення (Katie Melenczuk (1897–1911)) (<https://ridni.org/karta>), однак варіанта Меленцук нам не вдалося зафіксувати.

Melencyan [179] (*Меленчян/*Меленцянь < Меленко/Меленець + (-')ан (пор. Гарасан, Грицан (Редько, 2023, с. 233)) < Мелен(') + -к(о)/ Мелен(') + -ець (пор. Троцько, Федько, Матусець, Милянєць (Редько, 2023, с. 289, 264)) < Мелентій (Тр., с. 224–225)). Обидва варіанти антропоніма втрачено.

Melenko [96, 227, 279, 322] (Меленко < Мелен(') + -ко (пор. Данилко, Данко (Редько, 2023, с. 288)) < Мелентій (Тр., с. 224–225)). Таке прізвище є в українському сучасному антропоніміконі (<https://ridni.org/karta>).

Melentyi [119, 180, 185] (Мелентій < Мелентій (Тр., с. 224–225)). Цей антропонім засвідчено і як ім'я, і як прізвище (<https://ridni.org/karta>).

Melesenko [168] (Мелесенко < Мелес(') (пор. Мелесь (Тр., с. 224)) + -енко (пор. Кіндратенко, Кіфоренко (Редько, 2023, с. 254)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Цей антропонім нам не вдалося зафіксувати на сучасному етапі, але є такий запис: Mary Melesenko (США, 1897–1920) (<https://ridni.org/karta>).

Meles [61] (*Мелес (пор. Мелесь (Тр., с. 224)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Такий антропонім втрачено.

Meleş [35,121, 149, 152, 153, 319] (Мелеш (пор. Мелеша, Мелешко (Тр., с. 224)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). На сьогодні є 407 носіїв такого прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Meleşenko [168] (Мелешенко < Мелеш (пор. Мелеша, Мелешко (Тр., с. 224)) + -енко (пор. Мойсеєнко, Назаренко (Редько, 2023, с. 254)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Зафіксовано 100 носіїв такого прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Meleşiy [237] (*Мелешій < Мелеш (пор. Мелеша, Мелешко (Тр., с. 224)) + -ій (пор. Даций, Карпій (Редько, 2023, с. 254)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Таке прізвище втрачено.

Meletas [121] (*Мелетас < Мелет (Тр., с. 224) + -ас (пор. Федас, Юрас (Редько, 2023, с. 254)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Нам не вдалося виявити таку назву на сучасному етапі.

Meletçençuk [186] (*Мелетченчук < Мелетченко + -ук (пор. Герасимчук, Веремчук (Редько, 2023, с. 301)) <

Мелетко (Тр., с. 224) + -енко (пор. Проценко, Радченко (Редько, 2023, с. 255)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Антропонім втрачено.

Meletçeno [77] (*Мелетчен(')о < Мелетко (Тр., с. 224) + -ен(')о (пор. Мелень, Павлуньо, Яценьо (Редько, 2023, с. 259, 291)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Цей антропонім не зберігся.

Meletçik [155] (*Мелетчік/*Мелетчик < Мелетко (Тр., с. 224) + -ік/-ик (пор. Дмитрусик, Ісик (Редько, 2023, с. 288)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Обидва варіанти антропоніма втрачено.

Meletçiy [186] (*Мелетчій/*Мелетцій < Мелетко (Тр., с. 224) / Мелетець + -ій (пор. Стецій, Хомцій (Редько, 2023, с. 282)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Обидва варіанти антропоніма втрачено.

Meleteç [239] (Мелетеч/*Мелетець < Мелет (Тр., с. 224) + -еч/-ець (пор. Степанець, Якимець (Редько, 2023, с. 265)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). На сучасному етапі ми не виявили цих прізвищ, але є фіксація ХХ ст.: Anna Meletech (США, 1930) (<https://ridni.org/karta>).

Meletenko [168, 227] (Мелетенко < Мелет (Тр., с. 224) + -енко (пор. Самусенко, Тищенко (Редько, 2023, с. 255)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Прізвище існує і сьогодні (<https://ridni.org/karta>).

Meleysenko [143] (*Мелейшенко < Мелейш + -енко (пор. Стеценко, Титенко (Редько, 2023, с. 255)) < Мелей + -х/ш? (пор. Стех, Терех (Редько, 2023, с. 320)) < Мел(') + -ей (пор. Пилипей, Томей (Редько, 2023, с. 250)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Антропонім втрачено.

Metelenko [319] (Метеленко < Метел(')? + -енко (пор. Тимошенко, Тодоренко (Редько, 2023, с. 255)) < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Антропонім функціонує і сьогодні (<https://ridni.org/karta>).

Meteliy [227] (*Метелій? < Мелетій (Тр., с. 224–225)). Антропонім втрачено.

Meyir [337]*Меїр (пор. Меєр, на сьогодні в Україні є 58 носіїв такого прізвища (<https://ridni.org/karta>)) < Меїр (מַיִר) – єврейське ім'я, що означає "той, що випромінює світло" <https://moshiach.ru/study/enciclopedia/1118.html>

Miç [178, 188] (*Міч/Міц/Мич/Миц < Міч/Міц/Мич/Миц (СПЧ, с. 238) (пор. Міцьо, Міцько, Мічко (Тр., с. 238)) < Михайло). Майже 300 носіїв прізвища Міц, 376 – Миц і 25 –

Мич на сучасному етапі, онім Міч нам не вдалося зафіксувати (<https://ridni.org/karta>).

Ми́ченко [249, 320] (Міченко/Ми́ценко/Миченко/Миценко < Міч/Ми́ц/Мич/Миц (пор. Міцьо, Міцько, Мічко (Тр., с. 238)) + -енко (пор. Самійленко, Терещенко (Редько, 2023, с. 255)) < Михайло). Усі антропоніми на сьогодні функціонують (<https://ridni.org/karta>).

Ми́чик [160] (Мі́чик/Мичик/Ми́цік/Мицик < Міч/Ми́ц/Мич/Миц (пор. Міцьо, Міцько, Мічко (Тр., с. 238)) + -ик/-ік (пор. Іваник, Карпик (Редько, 2023, с. 268)) < Михайло). Усі чотири варіанти цього антропоніма збереглися (<https://ridni.org/karta>).

Ми́чко [28, 37, 125, 175, 229, 233, 236, 363, 277] (Мічко/Мичко/Ми́цко/Мицко (Чуч., с. 387) < Міч/Ми́ц/Мич/Миц (пор. Міцьо, Міцько, Мічко (Тр., с. 238)) + -к(о) (пор. Сидорко, Стецько (Редько, 2023, с. 289)) < Михайло). Усі чотири варіанти прізвища актуальні сьогодні (<https://ridni.org/karta>).

Ми́чо [278] (*Мічо/*Мичо/Ми́цо/Мицо < Міч/Ми́ц/Мич/Миц (пор. Міцьо, Міцько, Мічко (Тр., с. 238)) + -(')о (пор. Маньо, Стасьо (Редько, 2023, с. 291)) < Михайло). Антропоніми Мічо і Мичо втрачено на території України, а Ми́цо і Мицо засвідчені (<https://ridni.org/karta>).

Ми́чулка [298] (*Мічулука/*Мичулука/*Ми́цулука/*Мицулука < Мічул/Мичул/Ми́цул/Мицул + -ук(а) (пор. Оверчук, Назарчук (Редько, 2023, с. 303)), кінцеве **а** могло бути результатом родового належності або аналогія до апелятивів (пор. Лазука, Канюка (Редько, 2023, с. 309)) < Міч/Мич/Ми́ц/Миц + -ул (пор. Мікул, Радул (Редько, 2023, с. 309)) < Михайло). Усі варіанти на сьогодні втрачено.

Ми́чун [323] (Мічун/Мичун/Ми́цун/Мицун (< Міч/Мич/Ми́ц/Миц + -ун (пор. Павлун, Федун (Редько, 2023, с. 311)) < Михайло). Поодинокі засвідчення таких прізвищ є і на сучасному етапі, і в діяхронії (Maria Micun (1878)) (<https://ridni.org/karta>).

Ми́чур [333] (*Мічур/*Мичур/*Ми́цур/*Мицур < Міч/Мич/Ми́ц/Миц + -ур (пор. Дідур, Яцур (Редько, 2023, с. 313)) < Михайло). Усі варіанти втрачено, однак на сучасному етапі є носії таких антропонімів: Мицура (10 од.), Ми́цура (116 од.) (<https://ridni.org/karta>).

Mičus [108, 323, 333] (Мічус/*Мичус/*Мицус/Мицус < Міч/Мич/Міц/Миц + -ус (пор. Гринус, Левус (Редько, 2023, с. 314)) < Михайло). На сьогодні маємо мінімальну кількість носіїв антропонімів Мічус (1 од.) і Мицус (4 од.), решта – втрачені (<https://ridni.org/karta>).

Mihač [17, 104] (Міхач/Михач/Міхац/Михац (пор. Михаць (Тр., с. 238)) < Міх/Мих + -ач/ -ац(ь) (пор. Лукач (Редько, 2023, с. 340); географічні назви: Крагуєваць, Столаць (УП, с. 187)). Можливий балканський вплив (пор. Градимир Црногорац, Jovana Crnogoras, Весна Црногорац) < Михайло). На сьогодні зафіксовано три носії прізвища Міхац, (пор. Михаць: 252 – носії) та Marie Mihach (США, 1922) <https://ridni.org/karta>.

Mihačenko [226, 285] (*Міхаченко/*Михаченко/*Міхаченко/*Михаченко < Міхач/Михач/Міхац/Михац (пор. Михаць (Тр., с. 23)) + -енко (пор. Самусенко, Тищенко (Редько, 2023, с. 255)) < Міх/Мих + -ач/-ац(ь) (пор. Лукач (Редько, 2023, с. 340)); географічні назви: Крагуєваць, Столаць (УП, с. 187)). Можливий балканський вплив (пор. Градимир Црногорац, Jovana Crnogoras, Весна Црногорац) < Михайло). Усі чотири варіанти антропонімів втрачено.

Mihail [140] (Міхайл/Михайл (пор. Михайл (Тр., с. 238)) < Михайло). Обидва варіанти збереглися й до сьогодні і як імена, і як прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Mihal [27, 77] (Міхал/Михал (Тр., с. 238) < Михайло). Такі власні назви функціонують у сучасному українському антропоніміконі (<https://ridni.org/karta>).

Mihalenko [315] (Міхаленко/Михаленко < Міхал/Михал (Тр., с. 238) + -енко (пор. Олексенко, Пилипенко (Редько, 2023, с. 255)) < Михайло). Обидва варіанти прізвища є на карті сучасної України (<https://ridni.org/karta>).

Mihalič [118] (*Міхаліче/*Михаліче < Міхалік/Михалік (Тр., с. 237) + *-je (пор. Рюриць Ростиславль, топоніми: Ярославль, Drogowle (Пахомова, 2012, с. 85–86)) < Міхал/Михал + -ік/ -ик (пор. Бартошик, Бенедик (Редько, 2023, с. 268)) < Михайло). Нам не вдалося зафіксувати такі антропоніми на сучасному етапі.

Mihalko [110] (Міхалко/Михалко < Міхал/Михал (Тр., с. 238) + -к(о) (пор. Пашко, Тишко (Редько, 2023, с. 289) < Михайло). Такі прізвища збереглися і до сьогодні (<https://ridni.org/karta>).

Mihan [152, 312] (Міхан/*Михан < Міх/Мих + -ан (пор. Процан, Сидоран (Редько, 2023, с. 233)) < Михайло). На сьогодні маємо 19 носіїв прізвища Міхан, варіант Михан втрачено (<https://ridni.org/karta>).

Mihanenko [315] (*Міханенко/*Миханенко < Міхан/Михан + -енко (пор. Романенко, Савенко (Редько, 2023, с. 255)) < Міх/Мих + -ан (пор. Климан, Костан (Редько, 2023, с. 233)) < Михайло). Обидва варіанти антропоніма не вдалося виявити на сучасному етапі.

Mihašin [359] (*Міхашін/*Михашин < Міхаш(а)/Михаш(а) (Тр., с. 238) + -ін/-ин (пор. Аркатин, Галатин (Редько, 2023, с. 274)) < Міх/Мих + -аш (пор. Осташ, Петраш (Редько, 2023, с. 241)) < Михайло). На сьогодні ці антропоніми втрачено, але є фіксації ХХ ст. Иван Иванович Михашин (1918) (<https://ridni.org/karta>).

Mihayçe [17] (*Міхайче/*Михайче < Міхайко/Михайко + *-je (пор. Рюрикъ Ростиславль, топоніми: Ярославль, Drogowle (Пахомова, 2012, с. 85–86)) < Міхай/Михай + -к(о) (пор. Тишко, Федько (Редько, 2023, с. 289)) < Міх/Мих + -ай (пор. Лучкай, Процай (Редько, 2023, с. 224)) < Михайло). Такі антропоніми не збереглися.

Mihayçenko [285] (*Міхайченко/Михайченко < Міхайко/Михайко + -енко (пор. Сергієнко, Сидоренко (Редько, 2023, с. 255)) < Міхай/Михай + -к(о) (пор. Федьорко, Фенько (Редько, 2023, с. 289)) < Міх/Мих + -ай (пор. Грицай, Луцай (Редько, 2023, с. 224)) < Михайло). На сьогодні зафіксовано лише одного носія прізвища Михайченко (<https://ridni.org/karta>).

Mihayečko [233] (*Міхаєчко/*Михаєчко < Міхай/Михай + -ечк(о) (пор. Іванечко, Михайлечко (Редько, 2023, с. 265)) < Міх/Мих + -ай (пор. Ничай, Процай (Редько, 2023, с. 224)) < Михайло). Обидва варіанти антропоніма втрачено.

Mihayıl [27, 89, 121, 147, 340] (Міхаїл/Михаїл < Михайло). Такі власні назви функціонують в сучасному антропоніміконі.

Mihaylik [310] (*Міхаїлік/*Михаїлик < Міхаїл/Михаїл + -ік/-ик (пор. Онуфрик, Петрик (Редько, 2023, с. 268)) < Михайло). Такі антропоніми втрачено.

Mihaylik [51, 210] (Михайлік/Михайлик < Михайл(о)/Михайл(о) + -ік/-ик (пор. Кузик, Лаврик (Редько, 2023, с. 268)) < Михайло). Прізвище Михайлик має 3655 носіїв, а Михайлік – 80 (<https://ridni.org/karta>). Функціонують ці антропоніми і як імена.

Mihaylo [16–19, 21, 27–28, 31–32, 35–39, 41–44, 47–49, 52–55, 58, 60–62, 66, 71–72, 75, 77, 80, 82, 90–94, 96–97, 100, 106–08, 110, 113, 115, 117–22, 124, 126–28, 131–33, 137–38, 140–45, 147–51, 153–55, 158–60, 165, 168–75, 178, 185–88, 201, 206, 226, 228, 232–33, 236, 239, 258, 263–69, 272, 276, 279–80, 286, 298, 301, 309, 313–14, 316, 322–23, 327, 330, 332, 334–35, 340–41, 343–44, 346–47, 350–52, 354, 358–61, 363–64, 367] (Михайло/Михайло < Михайло). Такий антропонім є на сучасному етапі і на рівні імен, і на рівні прізвищ (<https://ridni.org/karta>).

Mihalylo [285] (Міха[й]ло/Міха[й]ло (пор. Михало (Тр., с. 237), Міхальо (Тр., с. 238)) < Михайло). Засвідчено прізвище в ХХ ст. Anna Mihalo (1901–1929) (<https://ridni.org/karta>).

Mihaylun [198, 228] (*Міхайлун/*Михайлун < Михайл(о)/Михайл(о) + -ун (пор. Федун, Яцун (Редько, 2023, с. 311)) < Михайло). Таких прізвищ на сучасному етапі нам не вдалося виявити.

Mihotan [190] (Міхотан/*Михотан < Міхота/Михота + -ан (пор. Федан, Юрцан (Редько, 2023, с. 233)) < Міх/Мих + -ота (пор. Бошота, Гамота Суфікс -от-а має в українській мові декілька значень: виступає як емоційно забарвлений почуттям зневаги (злидота, німота), має значення опредмеченої дії (робота, турбота), виражає абстрактне поняття (красота). Перше значення мали слова, які в процесі когноміналізації утворили лексико-семантичним способом прізвища Голота (Лв), Нишота (Тр, Хм), друге – прізвище Робота (Зп) і, можливо, Дребота (Зк, від "дріботіти", пор. прізвища Дребіт, Дробіт); третє значення виступає в прізвищах Красота (Лв), Лихота (Кв). Але ряд прізвищ на -от-а утворений від неясної основи, а через те не можна говорити і про суфікс, а тим паче про його значення. Такими є прізвища Бегота (Лв), Бешота (Зк), Бошота (Зк), Гамота (Лв, звук г проривний), Гургота (Лв), Джигота (Лв),

Лакота (Лв), Сукота (Лв), Шолота (Хм). (Редько, 2023, с. 296) < Михайло). У сучасному українському антропоніміконі зафіксовано лише твірні основи цих власних назв Міхота/Михота, однак є й таке засвідчення Marija Mihotan (1936, Загреб) (<https://ridni.org/karta>).

Mihunčis [242] (*Міхунчіс/*Михунчис/*Міхунціс/*Михунчис < Міхунко/Михунко/Міхунець/Михунець + -іс/-ис (прізвищ на -ис усього десяток (0,1%): Годис (Лв), Кóрдис (Фр), Кóтис (Лмк), Крédис (Лв), Мátис (Лв), Пáрис (Лв), Пóмис (Лв), Пу́рис (Крв), Сёркис (Лв), Чупис (Дн). Прізвища ці неоднакові за своїм походженням і будовою. Важко сказати, чи в якомусь із них справді виступає суфікс -ис. Прізвище Парис співзвучне з ім'ям відомого троянського царевича; неможливо збагнути, яким чином воно стало українським прізвищем. Пурис нагадує єврейське "пуриц" – багатій, пан, прізвища Кредис, Кордис, Помис дозволяють виводити їх із латинської мови, Матис походить, можливо, від власного імені (Матей), а нарешті Серкис і Чупис зовсім неясні. Більшість цих прізвищ, напевне, не українські за походженням. Винятками можна вважати прізвища Годис і Котис, які можуть бути утворені від дієслів (годити, котити), а також прізвище Малис (Лв), утворене від прикметника (Редько, 2023, с. 276)) < Міхун/Михун + -к(о) (пор. Харко, Химко (Редько, 2023, с. 289)) або Міхун/Михун + -ець (пор. Макарець, Максимець (Редько, 2023, с. 264)) < Міх/Мих + -ун (пор. Грицун, Євчун (Редько, 2023, с. 311)) < Михайло). Жоден із варіантів не зберігся до сьогодні.

Mihunenko [210] (*Міхуненко/*Михуненко < Міхун/Михун + -енко (пор. Степаненко, Стеценко (Редько, 2023, с. 255)) < Міх/Мих + -ун (пор. Павлун, Сакун (Редько, 2023, с. 311)) < Михайло). Обидва варіанти антропоніма втрачено.

Mikihvoro [322] (*Мікіхворо/*Михихворо (пор. Микифро (Тр., с. 251)) < Мікіхвор/Михихвор (Тр., с. 251) + -о (пор. Павльо, Сеньо (Редько, 2023, с. 291)) < Никифор). Нам не вдалося виявити ці антропоніми на сучасному етапі.

Mikifor [330] (Мікіфор/Микифор (Тр., с. 251) < Никифор). Як імена ці антропоніми є на сучасному етапі, як прізвища – не зафіксовані.

Mikola [36, 321] (Мікола (Тр., с. 230)/Микола < Микола). У сучасному українському антропоніміконі засвідчено омонімі прізвища й імена (<https://ridni.org/karta>).

Mikolay [20, 38, 46, 49–51, 60, 66, 71, 76–77, 90, 92, 98, 324] (Миколай/Миколай < Микола, Миколай). Такий антропонім існує сьогодні.

Milak [237] (Мілак/Милак < Міл/Мил + -ак (пор. Федорчак, Юрчак (Редько, 2023, с. 226)) < 1) відкомполит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270). У сучасному антропоніміконі такі прізвища функціонують (<https://ridni.org/karta>).

Milan [156, 301] (Мілан/Милан < 1) Міл/Мил + -ан (пор. Сидоран, Юрцан (Редько, 2023, с. 233)) < 1) відкомполит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270); 2) Милан (Тр., с. 231). На сьогодні такі прізвища зафіксовано (<https://ridni.org/karta>).

Miles [88] (Мілес(ь)/*Милес(ь) < Міл/Мил + -ес(ь) (пор. Михтєсь, Приплєсь (Редько, 2023, с. 261)) < 1) відкомполит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270). Варіант прізвища Мілес зберігся (26 носіїв), а Милес – занепає (<https://ridni.org/karta>).

Miln [231] (Мілін/Милин < Міл(а)/Мил(а) + -ін/-ин (пор. Аркатин, Галатин (Редько, 2023, с. 274)) < 1) відкомполит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270). Обидва варіанти прізвища є на сучасному етапі в українському антропоніміконі (<https://ridni.org/karta>).

Miliyko [169] (*Мілійко/*Милійко < 1) Мілій/Милій + -к(о) (пор. Олєшко, Онисько (Редько, 2023, с. 289)) < Міл/Мил + -ій (пор. Кузій, Павлій (Редько, 2023, с. 282)) < 1) відкомполит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан (Тр., с. 116, 131); 2) Милій (Тр., с. 232) + -к(о) (пор. Олєшко, Онисько (Редько 2023, с. 289)). На сьогодні ці антропоніми не виявлено.

Milko [234] (Мілко (Чуч., с. 390)/Милко < Міл/Мил + -к(о) (пор. Янко, Яремко (Редько, 2023, с. 289)) < 1) відкомполит (Mіл <

Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270). Обидва варіанти існують (<https://ridni.org/karta>).

Miluh [322] (Мілух/*Милух < Міл/Мил + -ух (пор. Петрух, Яцух (Редько, 2023, с. 317)) < 1) відкомпозит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270). На сьогодні існує 56 носіїв прізвища Мілух, варіант Милух – занепав (<https://ridni.org/karta>).

Milus [33] (Мілус/Милус < Міл/Мил + -ус (пор. Левус, Матус (Редько, 2023, с. 314)) < 1) відкомпозит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270). Обидва варіанти прізвища належать до сучасного українського антропонімікону (<https://ridni.org/karta>).

Miluta [237] (Мілута/*Милута < Міл/Мил + -ут(а) (пор. Богута, Ганута (Редько, 2023, с. 316)) < 1) відкомпозит (Mіл < Milobor, Milobrat, Milorad, Bohumil (Sv., с. 79)); 2) Еміль, Емілій, Єміліан, Милій, Омелян (Тр., с. 116, 131, 232, 269–270). На сьогодні маємо одного носія прізвища Мілута, є й засвідчення XIX ст. Anna Miluta (1862), фонетичний варіант Милута втрачений (<https://ridni.org/karta>).

Mimko [248] (*Мімко/Мимко < Мім?/Мим?, можливо Мин + -к(о) (пор. Степанко, Сидорко (Редько, 2023, с. 289)) < Мина). На сучасному етапі маємо 57 носіїв прізвища Мимко, фонетичний варіант Мімко втрачено (<https://ridni.org/karta>).

Minas [308] (Мінас/*Минас < Мін/Мин + -ас (пор. Демидас, Юрас (Редько, 2023, с. 236)) < Мина). Сучасний антропонімікон засвідчує прізвище Мінас, а Минас – втрачено (<https://ridni.org/karta>).

Minka [82, 350] (Мінка/Минка < Мін/Мин + -к(а) (пор. Микитка, Паранька (Редько, 2023, с. 286)) < Мина). Обидва варіанти прізвищ функціонують в сучасному антропоніміконі (<https://ridni.org/karta>).

Minko [181, 303] (Мінко/Минко < Мін/Мин + -к(о) (пор. Процько, Савко (Редько, 2023, с. 289)) < Мина). Обидва варіанти прізвищ поширені на карті сучасної України (<https://ridni.org/karta>).

Miran [143] (*Міран/*Миран < Мір/Мир + -ан (пор. Костан, Процан (Редько, 2023, с. 233)) < Мір/Мир < 1) відкомпозит

(Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81)); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233)). Обидва варіанти втрачені.

Mirasik [89] (*Мірасік/*Мирасик < Мірас/Мирас + -ік/-ик (пор. Йовик, Кирик (Редько, 2023, с. 268)) < Мір/Мир + -ас (пор. Томас, Юрас (Редько, 2023, с. 236)) < Мір/Мир < 1) відкомполіт (Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233)). Такі антропоніми на сьогодні не засвідчені, але є така фіксація: Ėva Mirásik (1826) (<https://ridni.org/karta>).

Miraylo [91] (*Мірайло/*Мирайло < Мір/Мир + -айл(о) (пор. Міняйло, Мисяйло (Редько, 2023, с. 225–226)) < Мір/Мир < 1) відкомполіт (Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81)); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233); 3) від дієслівної основи *міряти*?)). Обидва варіанти антропоніма втрачено.

Mirčenko [127] (*Мірчененко/*Мирчененко < Мірчен/Мирчен + -енко (пор. Свириденко, Стеценко (Редько, 2023, с. 255)) < Мірко/Мирко + -ен (пор. Баден, Груден (Редько, 2023, с. 252)) < Мір/Мир + -к(о) (пор. Лазорко, Левко (Редько, 2023, с. 289)) < Мір/Мир < 1) відкомполіт (Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81)); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233)). Ці антропоніми втрачено.

Mirčenko [126, 237, 249] (Мірченко/Мирченко < Мірко/Мирко + -енко (пор. Титенко, Тищенко (Редько, 2023, с. 255)) < Мір/Мир+ -к(о) (пор. Фесько, Філько (Редько, 2023, с. 289)) < Мір/Мир < 1) відкомполіт (Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81)); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233)). Обидва варіанти прізвища функціонують на сучасному етапі (<https://ridni.org/karta>).

Mirčun [126] (Мірчун/*Мирчун < Мірко/Мирко + -ун (пор. Павлун, Євчун (Редько, 2023, с. 311)) < Мір/Мир + -к(о) (пор. Процько, Семко (Редько, 2023, с. 289)) < Мір/Мир < 1) відкомполіт (Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81)); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233)). На сьогодні є 5 носіїв прізвища Мірчун, а фонетичного варіанта Мирчун не засвідчено (<https://ridni.org/karta>).

Mirdaloski [272] (*Мірдалоскі/*Мирдалоскі. Про цей антропонім можемо сказати, що його твірна основа базується на Мір/Мир (< 1) відкомполіт (Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81)); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233)) та правдоподібно, що пов'язана з географічною назвою, про що свідчить *-ьsk, за допомогою

якого творилися прізвищеві назви/прізвища від топонімів. Нічого спорідненого нам не вдалося виявити на сучасному етапі, тому припускаємо, що назва могла бути спотвореною під час запису/перепису.

Mirim [126] (*Mіrim/*Мирим < Mір/Мир + -им (пор. Борим, Будим (Редько, 2023, с. 274)) < Mір/Мир < 1) відкомполіт (Мир < Dobromir, Radomir, Mirodar (Sv., с. 81)); 2) Миракс, Мирон (Тр., с. 233)). Ці антропоніми втрачено.

Miroman [303] (*Mіроман/*Мироман < комполіт: Mір/Мир + Ман (пор. Dobrman, Ratman, Radman (Sv., с. 78)). У сучасному антропоніміконі такі назви не виявлено.

Miron [18, 33, 48, 61, 66, 74, 77, 89–90, 96, 101, 104, 114, 120, 143, 147, 160, 163, 171, 298, 301] (Mірон (СПЧ, с. 239)/Мирон < Мирон). Такі варіанти антропоніма сьогодні функціонують і на рівні імен (Тр., с. 23–234), і на рівні прізвищ (<https://ridni.org/karta>).

Mironaško [97, 234] (*Mіронашко/*Миронашко < Mірон/Мирон + -ашк(о) (пор. Василашко, Стефашко Прізвищ на -ашк-о 16 (0,17%)). Ще, власне, первісні прізвища на -аш, в які демінутивний суфікс -к-о вніс додатковий відтінок. У ряді випадків зустрічаються паралельно прізвища на -аш і на -ашк-о: Петаш (Жт, Зк, Лв) і Петрашко (Зк, Лв), Сабаш (Лв, См) і Сабашко (Лв), Федаш (Лмк) і Федашко (Лв). Від імен утворені також Василашко (Лв, Чрв), Гордашко (Фр, від Гордій), Ромашко (Вл), Стефашко (Лв), Томашко (Лв) (Редько, 2023, с. 241) < Мирон). На сучасному етапі ці варіанти прізвища не зафіксовано.

Mironenko [96, 179, 235] (Mіроненко/Мироненко < Mірон/Мирон + -енко (пор. Семененко, Сенченко (Редько, 2023, с. 255)) < Мирон). Сьогодні ці прізвища в Україні поширені: Мироненко має понад 14 тисяч носіїв, а Міроненко – майже тисячу (<https://ridni.org/karta>).

Mironko [311, 324] (Mіронко/Миронко < Mірон/Мирон + -к(о) (пор. Сидорко, Степанко (Редько, 2023, с. 289)) < Мирон). Обидва варіанти прізвища збережено (<https://ridni.org/karta>).

Mironus [185] (*Mіронус/*Миронус < Mірон/Мирон + -ус (пор. Гринус, Климус (Редько, 2023, с. 314)) < Мирон). Нам не вдалося зафіксувати такі прізвища на сучасному етапі.

Miros [264, 277] (Mірос(ь)/Мирос(ь) (Тр., с. 234) < Mір/Мир + -ос(ь) (пор. Федос, Федось (Редько, 2023, с. 296)) < Мирослав,

Мирон). Ці чотири варіанти прізвища зафіксовані в сучасному українському антропоніміконі (<https://ridni.org/karta>).

Mirosko [277] (*Міроско/*Мироско < Мірос(ь)/Мирос(ь) (Тр., с. 234) + -к(о) (пор. Яресько, Яцько (Редько, 2023, с. 289)) < Мирослав, Мирон). Ні один із варіантів не зберігся.

Miροш [89] (Мірош (СПЧ, 239)/Мирош (Тр., с. 235) < Мір/Мир + -ош < (пор. Бартош, Ярош (Редько, 2023, с. 297)) < Мирослав, Мирон). Обидва варіанти функціонують і тепер (<https://ridni.org/karta>).

Mis [34, 75, 314, 320] (*Міс/Місь/Мис/Мись (Тр., с. 236–240) < Михайло). Сьогодні утрачено лише антропонім Міс.

Miseç [88] (Міс(')еч/*Мис(')ець < Міс/Місь/Мис/Мись + -еч/-ець (пор. Климець, Корнієць, Петречко, Федечко (Редько, 2023, с. 264–265)) < Михайло). Зі всіх варіантів цього антропоніма до сьогодні зберігся лише Місеч (два носії такого прізвища) (<https://ridni.org/karta>).

Misko [17, 26, 37, 42, 65, 80–81, 101, 128, 190–91, 228, 231, 241, 263, 266, 268, 276, 281, 286, 313, 320, 351] (Міс(ь)ко/Мис(ь)ко (Тр., с. 236–240) < Міс(ь)/Мис(ь) + -к(о) (пор. Янко, Яремко (Редько, 2023, с. 289)) < Михайло). Усі чотири варіанти прізвища зафіксовано на сучасному етапі (<https://ridni.org/karta>).

Misyuneç [101] (*Місюнеч/*Місюнець/*Мисюнеч/*Мисюнець < Місюн/Мисюн + -еч/-ець (пор. Богданець, Василець, Василечко, Іванечко (Редько, 2023, с. 264–265)) < Міс/Місь/Мис/Мись + -юн (пор. Грицун, Митюн (Редько, 2023, с. 311)) < Михайло). Ні один із варіантів антропоніма не зберігся.

Miș [75, 101, 146, 308] (Міш/Миш < Михайло). На сьогодні маємо лише одного носія прізвища Міш (<https://ridni.org/karta>), зафіксований варіант імені Миш (Тр., с. 238)

Mișeç [175] (*Мішеч/*Мішець/*Мишеч/*Мишець < Міш/Миш + -еч/-ець (пор. Іванець, Логвинець, Петречко, Івасечко (Редько, 2023, с. 264–265)) < Михайло). Усі антропоніми втрачено.

Mișenko [308] (Мішенко/Мишенко < Міш/Миш + -енко (пор. Радченко, Романенко (Редько, 2023, с. 255)) < Михайло). Обидва варіанти засвідчені в сучасному антропоніміконі (<https://ridni.org/karta>).

Mişçeyko [40] (*Мішічейко/*Мишичейко/*Мішіцейко/*Мишицейко < Мішічей/Мишичей/Мішіцей/Мишицей + -к(о) (пор. Савко, Сайко (Редько, 2023, с. 289)) < Мішіч/Мишич/Мішіць(я?) / Мишиць(я?) + -ей (пор. Микитей, Пилипей (Редько, 2023, с. 250)) < Міш/Миш + -ич/-иць(я?) (пор. Михайленич, Павлич (Редько, 2023, с. 278)). Щодо форманта -иць(я?), то такий тип сучасних прізвищ існує (пор. Іваниця, Петриця (Редько, 2023, с. 277)) < Михайло). Ні один із варіантів не зберігся.

Mişko [16, 18, 40, 47, 110, 149, 160, 236, 313, 340, 357] (Мішко/Мишко < Міш/Миш + -к(о) (пор. Філько, Франко (Редько, 2023, с. 289)) < Михайло). Обидва варіанти прізвища на сьогодні функціонують (<https://ridni.org/karta>).

Miterko [237] (*Мітерко/*Митерко (Тр., с. 107) < Мітер (пор. Мітро (Тр., с. 108))/Митер (Тр., с. 108) + -к(о) (пор. Занько, Захарко (Редько, 2023, с. 289)) < Дмитро). Ці антропоніми як прізвища на сучасному етапі втрачено.

Mitrahun [171] (*Мітрахун/*Митрахун < Мітрах/Митрах + -ун (пор. Павлун, Сакун (Редько, 2023, с. 311)) < Мітр(о)/Митр(о) + -ах (пор. Івах, Ромах (Редько, 2023, с. 239)) < Дмитро). Обидва варіанти не збереглися.

Mitras [83] (*Мітрас/*Митрас < Мітр(о)/Митр(о) + -ас (пор. Федас, Юрас (Редько, 2023, с. 236)) < Дмитро). Ці антропоніми занепали.

Mitraşenko [101] (*Мітрашенко/Митрашенко < Мітраш/Митраш + -енко (пор. Ничипуренко, Пархоменко (Редько, 2023, с. 255)) < Мітр(о)/Митр(о) + -аш (пор. Дмитраш, Захаріяш (Редько, 2023, с. 241)) < Дмитро). У сучасному антропоніміконі функціонує прізвище Митрашенко (<https://ridni.org/karta>), а Мітрашенко нам не вдалося виявити.

Mitraçın [234] (*Мітрачін/*Митрачин < Мітрач/к/Митрач/к + ін/-ин (пор. Аркатин, Галатин (Редько, 2023, с. 274)) < Мітро/Митро + -ач/-ак (пор. Лукач, Курач (Редько, 2023, с. 240)), Андрійчак, Романчак (Редько, 2023, с. 226)) < Дмитро). На сьогодні ми не виявили таких антропонімів.

Mitrenko [299] (Мітренко/Митренко < Мітр(о)/Митр(о) + -енко (пор. Ромашенко, Савенко (Редько, 2023, с. 255)) < Дмитро). На сьогодні обидва варіанти прізвища зафіксовано (<https://ridni.org/karta>).

Mitreveç [172] (*Мітревеч/*Митревеч/*Мітревець/*Митревець < Мітрєв/Митрєв + -єч/-єць (пор. Гаврилець, Милянець, Петречко, Івасечко (Редько, 2023, с. 264–265)) < Мітро/Митро + -єв (-ов) (пор. Андрієв, Михайлов (Редько, 2023, с. 191)) < Дмитро). Усі варіанти антропоніма занепали.

Mitrevič [43] (Мітрєвіч/*Митрєвич < Мітрєв/Митрєв + -іч/-ич (пор. Якубич, Ярчич (Редько, 2023, с. 278)) < Мітро/Митро + -єв(-ов) (пор. Андрієв, Михайлов (Редько, 2023, с. 191)) < Дмитро). На сьогодні є три носії прізвища Мітрєвіч і Митрович, Митрєвич занепав (<https://ridni.org/karta>).

Mitrikuf [186] (Мітрікуф(ов)/Митрикуф(ов) < Мітрік/Митрик + -уф(-ов) (пор. Іськов, Миськов (Редько, 2023, с. 192)) < Мітро/Митро + -ік/-ик (пор. Гриник, Грицик (Редько, 2023, с. 268)) < Дмитро). Ці антропоніми виявлено і на сучасній мапі України (<https://ridni.org/karta>).

Mitriy [107] (Мітрій/Митрій (Тр., с. 107) < Дмитро/Дмитрій). На рівні імен ці антропоніми існують, а як прізвища – не зафіксовані.

Mitrofan [98, 100] (Мітрофан/Митрофан < Митрофан (Тр., с. 235–236). У сучасному антропоніміконі функціонують обидва варіанти антропоніма і на рівні прізвищ, і на рівні імен (<https://ridni.org/karta>).

Mitrula [190] (*Мітрула/*Митрула < Мітр(о)/Митр(о) + ул(а) (пор. Михашула, Савула (Редько, 2023, с. 255)) < Дмитро). На сьогодні ці антропоніми втрачено.

Mitruntoylo [117] (*Мітрунтойло/*Митрунтойло? < Мітрун/Митрун + -тойло?, можливо, -айло (пор. Читайло, Шатайло (Редько, 2023, с. 225)) < Мітр/Митр + -ун (пор. Сакун, Федун (Редько, 2023, с. 255)) < Дмитро). Така назва втрачена.

Mitryo [298] (Мітьрьо (пор. Мітьо (Тр., с. 108)/Мітьрьо (Тр., с. 108) < Дмитро). Обидва варіанти прізвища на сьогодні зафіксовано (<https://ridni.org/karta>).

Mikid [129] (Мікід/Микид < Никодим?). На сьогодні не зафіксовано цю назву, але є така: Stefan Mikid (Австрія, 1844), Nathan Mikid (Латвія, 1889) (<https://ridni.org/karta>).

Mikita [19, 20, 27, 34, 37?, 43, 47, 50, 52–54, 55–56, 64?, 93, 138–39, 142, 144, 146, 149, 151, 153, 155–56, 158–63, 167, 169,

185, 188, 231, 234, 246–47, 257, 262–63, 268, 274, 277, 285, 294–95, 298–99, 315, 329, 331–32, 333, 334, 340–41, 343, 344–45, 349, 351, 358, 360, 363, 365, 367, 852–86] (Мікіта/Микита (Тр., с. 228) < Микита). Ці антропоніми функціонують і на сучасному етапі (<https://ridni.org/karta>).

Mikitiy [16] (*Мікітій/Микитій < Мікіта/Микита + -ій (пор. Карпій, Кузій (Редько, 2023, с. 282)) < Микита). Нам вдалося виявити на сучасному етапі лише прізвище Микитій (<https://ridni.org/karta>).

Mlodimir [263] (*Млодінір/*Млодинир < очевидно, назва записана некоректно. Однозначно проглядається композитне ім'я: перший компонент Млод/Молод (пор. Młodczyn, Młodawski, Młodka, Młodko (SSNO, Т.3/3, 535)), другий компонент, очевидно, -мир (пор. Bohumir, Drahomir, Radomir (Sv., с. 81)). Можливо, перекручене Volodymyr (ДМ, с. 566).

Mod [63] (Мод (пор. Модьо (Тр., с. 241)) < Модест). На сьогодні є три носії такого прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Modak [191] (Модак (пор. Модьо (Тр., с. 241)) < Мод + -ак (пор. Федорчак, Юрчак (Редько, 2023, с. 226)) < Модест). У сучасному українському антропоніміконі не виявлено, але є така історична фіксація: Войцех Модак (Варшава, 1914) (<https://ridni.org/karta>).

Modiy [127] (*Модій (пор. Модійко (Тр., с. 240)) < Мод + -ій (пор. Стецій, Яцій (Редько, 2023, с. 282)) < Модест). Таке прізвище нам не вдалося зафіксувати на сучасному етапі.

Mokiy [168] (Мокій < Мокій (Тр., с. 241). Сьогодні маємо 140 носіїв такого прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Molimuka [225] (*Молімука/*Молимука < молоти муку (пор. прізвище Мелимука має 234 носії (<https://ridni.org/karta>), Мукомол/Мукомел (Ред. I, с. 715)). Такі варіанти онімів на сьогодні втрачено.

Mordun [240] (Мордун < Морд(а) + -ун (пор. Вовкун, Горбун (Редько, 2023, с. 311)) < ап. морда). На сучасному етапі засвідчено 11 носіїв такого прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Moroz [323] (Мороз < ап. мороз). В Україні поширене прізвище (майже 44 тисячі носіїв) (<https://ridni.org/karta>).

Morozenko [35, 262] (Морозенко < Мороз + -енко (пор. Вербенко, Волосенко (Редько, 2023, с. 256)) < ап. мороз). На сьогодні в Україні 1032 носії (<https://ridni.org/karta>).

Mosal [16] (*Мосал < Мос(ь) (Тр., с. 243) + -ал (пор. Гуцал, Сакал (Редько, 2023, с. 230)) < Мосей, Мойсей). Прізвище втрачено.

Mosçuk [228] (*Мосчук < Моско + -к(о) (пор. Процько, Савко (Редько, 2023, с. 289)) < Мос(ь) (Тр., с. 243) < Мосей, Мойсей). Варіант Мосчук утрачений, а прізвище Мошук на сьогодні функціонує (<https://ridni.org/karta>).

Mosenko [103] (Мосенко < Мос(ь) (Тр., с. 243) + -енко (пор. Прокопенко, Радченко (Редько, 2023, с. 255)) < Мосей, Мойсей). Така назва збереглася в українському антропоніміконі (<https://ridni.org/karta>).

Mosiç [262] (Мосіч/Мосич < Мос(ь) (Тр., с. 243) + -ич (пор. Антонич, Юзич (Редько, 2023, с. 278)) < Мосей, Мойсей). Обидва варіанти на сьогодні функціонують (<https://ridni.org/karta>).

Mosiyçenko [90, 298] (Мосійченко < Мосійко + -енко (пор. Симоненко, Стеценко (Редько, 2023, с. 255)) < Мосій + -к(о) (пор. Шимко, Яремко (Редько, 2023, с. 289)) < Мойсей). У сучасному українському антропоніміконі таке прізвище є (<https://ridni.org/karta>).

Mosko [233, 235] (Моско < Мос(ь) (Тр., с. 243) + -к(о) (пор. Лесько, Мисько (Редько, 2023, с. 289)) < Мосей). На сьогодні є 16 насіїв такого прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Mosorçenko [117] (*Мосорченко < Мосорко + -енко (пор. Супруненко, Терещенко (Редько, 2023, с. 255)) < Мосор(а) + -к(о) (пор. Тишко, Янко (Редько, 2023, с. 289)) < Мосор(а) – румунського походження (mosor = шпуля, шпулька) (Ред. І, с. 709). Такого прізвища на сучасному етапі нам не вдалося виявити.

Mostoviç [20] (Мостовіч/Мостович < найбільш правдоподібно, від ойконіма/мікротопоніма Мости (Ред. І, с. 709) + -овіч/-ович (пор. Устиянович (Ред. І, с. 709)). На сучасному етапі зафіксовано обидва варіанти прізвища, однак превалює Мостович (<https://ridni.org/karta>).

Moşçenko [97] (Мощенко < Мошко (Тр., с. 243) + -енко (пор. Петренко, Пилипченко (Редько, 2023, с. 255)) < Мош? + -к(о)

(пор. Федько, Янко (Редько, 2023, с. 289)) < Мосей). Таке прізвище збереглося (<https://ridni.org/karta>).

Moşenko [40] (Мошенко < Мош? + -енко (пор. Петренко, Пилипченко (Редько, 2023, с. 255)) < Мосей). На сьогодні 226 носіїв такого прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Mot [19] (Мот < Мотій (Тр., с. 242). Зафіксовано більше ста носіїв (<https://ridni.org/karta>).

Moteč [311] (*Мотеч/*Мотець < Мот(ь) + -еч/-ець (пор. Мусієць, Охрімець, Петречко, Івасечко (Редько, 2023, с. 264–265)) < Мотій (Тр., с. 242). Обидва варіанти антропоніма втрачено.

Motimečko [178] (Мотімечко/Мотимечко < Мотім/Мотим + -ечк(о) (пор. Харечко, Юречко (Редько, 2023, с. 265)) < Мот(ь) + -ім/-им (пор. Борим, Булим (Редько, 2023, с. 274)) < Мотій (Тр., с. 242). Обидва варіанти прізвища не зафіксовано.

Motyak [118] (Мотяк < Мот(ь) + -ак (пор. Микитчак, Петруняк (Редько, 2023, с. 226)) < Мотій (Тр., с. 242). На сьогодні маємо лише два носії цього прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Movčan [175] (Мовчан < ап. мовчан (= мовчун (Ред. I, с. 700) < мовчати + -ан (пор. Глухан, Сухан (Редько 2023, 233))). Прізвище поширене і сьогодні (майже 12 тисяч носіїв) (<https://ridni.org/karta>).

Movečko [153] (*Мовечко < Мов/мовити + -ечк(о) (пор. Боєчко, Гулечко (Редько, 2023, с. 265)). Такий антропонім на сьогодні не зберігся.

Moysey [146, 348, 350] (Мойсей < Мойсей (Тр., с. 243)). На території України цей антропонім функціонує і як ім'я, і як прізвище (<https://ridni.org/karta>).

Murad [275] Мурад < турецьке ім'я Мурат (пор. 17-й султан Османської імперії Мурад IV https://www.google.com/search?q=%D0%BC%D1%83%D1%80%D0%B0%D0%B4&oq=%D0%BC%D1%83&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUqDAgAECMYJxiABBiKBTIMCAAQIXgnGIAEGIoFMg8IARauGEMY1AIYgAQYigUyBggCEEUYOTIGCAMQIXgnMg8IBBAuGEMY1AIYgAQYigUyDQgFEAAyYgwEYsQMYgAQYDQgGEAAyYgwEYsQMYgAQYBggHEEUYPNIBCDY3MDRqMGo3qAIlSAlB&sourceid=chrome&ie=UTF-8). На сьогодні маємо 20 носіїв прізвища Мурад (<https://ridni.org/karta>).

Muradnik [245] (*Мураднік/*Мурадник < Мурад + -нік/-ник (пор. Скрипник, Гамарник (Ред. II, с. 1337)) < Мурад/Мурат. Обидва варіанти прізвища втрачено.

Mus [17] (Мус (пор. Мус (Тр., с. 244)) < Мусій). У сучасному антропоніміконі є таке прізвище (<https://ridni.org/karta>).

Musičko [276] (*Мусічко/*Мусичко < Мусік(ч)/Мусик(ч) + -к(о) (пор. Гордійко, Гринько (Редько, 2023, с. 288)) < Мус + -ік(ч)/-ик(ч) (пор. Савик, Петрик, Савич, Петрич (Редько, 2023, с. 268, 278)) < Мусій (Тр., с. 243)). Обидва варіанти втрачено.

Musiy [133, 137, 232, 319] (Мусій < Мусій (Тр., с. 243)). На сьогодні функціонує і прізвище, й ім'я (<https://ridni.org/karta>).

Musiyko [237] (Мусійко < Мусій + -к(о) (пор. Андрушко, Васько (Редько, 2023, с. 288)) < Мусій (Тр., с. 243)). Зафіксовано омонімі імені і прізвища (<https://ridni.org/karta>).

Антропоніми **Mihaki, Mihadenci, Mihavandas, Mordeçanim** на сьогодні важко коментувати через те, що, очевидно, не завжди коректна транслітерація первинних записів у Дефтері.

Дискусія і висновки

1. У розвідці завдяки турецькій пам'ятці відтворено фрагмент історичної антропонімії: відновлено власні назви людей, які в сучасному антропоніміконі втрачені. На основі цієї пам'ятки не завжди можемо чітко диференціювати різновиди антропонімів (імена, прізвиська, прізвища/прізвищеві назви).

2. Історична пам'ятка "Дефтер Муфассал 1681 року" свідчить про те, що в Україні на кінець XVII ст. прізвиська людей переходили на рівень прізвища/прізвищевої назви, бо ж були вже записані в державні документи й офіційно ідентифікували особу.

3. Проаналізований фрагмент антропонімії "Дефтера Муфассала 1681 року" свідчить про те, що система українських власних назв діяхронно і територіально об'єднана.

4. Проаналізований список власних назв у межах **Meleç – Musiyko** підтверджує, що у XVII ст. існував численний реєстр запозичених власних імен, які адаптувалися на українському мовному ґрунті.

5. Адаптація канонічного іменника відбувалася за допомогою суфіксації. Законстатовано великий спектр різноманітних суфіксів (-ак, -ан, -ас, -аш, -ей, -енк(о), -ець, -ик, -ій, -к(о), -о, -ош,

-евич, -ук, -ун, -ур(а), -ус, -ута, -ух та інші), які творили похідні імена/прізвиська/прізвищеві назви.

6. Із 147 назв у межах **Meleş – Musiyko** засвідчено такі, які:

а) поширені і сьогодні на рівні власних імен людей і прізвищ (70 одиниць): **Melençenko** (Меленченко/Меленценко); **Melenko** (Меленко); **Melentiy** (Мелентій); **Melesenko** (Мелесенко); **Meleş** (Мелеш); **Meleşenko** (Мелешенко); **Meletenko** (Мелетенко); **Metelenko** (Метеленко); **Miçenko** (Міченко/Міценко/Миченко/Миценко); **Miçik** (Мічік/Мичик/Міцік/Мицик); **Miçko** (Мічко/Мичко/Міцко/Мицко); **Miçun** (Мічун/Мичун/Міцун/Мицун); **Mihaç** (Міхач/Михач/Міхац/Михац); **Mihail** (Міхайл/Михайл); **Mihal** (Міхал/Михал); **Mihalenko** (Міхаленко/Михаленко); **Mihalko** (Міхалко/Михалко); **Mihayıl** (Міхайл/Михайл); **Mihaylık** (Міхайлік/Михайлик); **Mihaylo** (Міхайло/Михайло); **Miha[y]lo** (Міха[й]ло/Миха[й]ло); **Mıkıfor** (Мікіфор/Микифор); **Mikola** (Мікола/Микола); **Mikolay** (Міколай/Миколай); **Milak** (Мілак/Милак); **Milan** (Мілан/Милан); **Mılın** (Мілін/Милин); **Milko** (Мілко/Милко); **Milus** (Мілус/Милус); **Minka** (Мінка/Минка); **Minko** (Мінко/Минко); **Mirçenko** (Мірченко/Мирченко); **Miron** (Мірон/Мирон); **Mironenko** (Міроненко/Мироненко); **Mironko** (Міронко/Миронко); **Miros** (Мірос(ь)/Мирос(ь)); **Miroş** (Мірош/Мирош); **Misko** (Міс(ь)ко/Мис(ь)ко); **Miş** (Міш/Миш); **Mişenko** (Мішенко/Мишенко); **Mişko** (Мішко/Мишко); **Mitrenko** (Мітренко/Митренко); **Mitrıkuf** (Мітрікуф(ов)/Митрикуф(ов)); **Mitriy** (Мітрій/Митрій); **Mitrofan** (Мітрофан/Митрофан); **Mitryo** (Мітрьо/Митрьо); **Mikid** (Мікід/Микид); **Mikita** (Мікіта/Микита); **Mod** (Мод); **Modak** (Модак); **Mordun** (Мордун); **Moroz** (Мороз); **Morozenko** (Морозенко); **Mokiy** (Мокій); **Mosenko** (Мосенко); **Mosiç** (Мосіч/Мосич); **Mosiyeenko** (Мосійченко); **Mosko** (Моско); **Mostoviç** (Мостовіч/Мостович); **Moşenko** (Мощенко); **Moşenko** (Мошенко); **Mot** (Мот); **Motimeçko** (Мотімечко/Мотимечко); **Motyak** (Мотяк); **Movçan** (Мовчан); **Moysey** (Мойсей); **Murad** (Мурад); **Mus** (Мус); **Musiy** (Мусій); **Musiyko** (Мусійко);

б) поширені і сьогодні, але не всі варіанти, що зумовлено помилковими записами у Дефтері або не завжди послідовне відчитування українською. Їх є 19 одиниць: **Meleş** (*Мелеч/ Мелець); **Meleşenko** (Мелеченко/*Мелеценко); **Melençuk** (Меленчук/

*Меленчук); **Meleteç** (Мелетеч/*Мелетець); **Miç** (*Міч/Миц/Мич/Миц); **Miço** (*Мічо/*Мичо/Мицо/Мицо); **Miçus** (Мічус/*Мичус/*Мицус/Мицус); **Mihan** (Міхан/*Михан); **Mihotan** (Міхотан/*Михотан); **Miles** (Мілес(ь)/ *Милес(ь)); **Miluh** (Мілух/*Милух); **Miluta** (Мілута/*Милута); **Mimko** (*Мімко/Мимко); **Minas** (Мінас/*Минас); **Mirçun** (Мірчун/*Мирчун); **Mis** (*Міс/Місь/Мис/Мись); **Miseç** (Міс(')еч/*Мис(')ець); **Mitraşenko** (*Мітрашенко/Митрашенко); **Mitreviç** (Мітревіч/*Митревич);

в) не виявлені на сучасному етапі, знаходимо їх у споріднених назвах (зафіксовано 58 антропонімів): **Melençençiy** (*Меленченцій/*Меленченцій/*Меленценцій/*Меленценцій); **Melençyan** (*Меленчян/*Меленцянь); **Meles** (*Мелес); **Meleşiy** (*Мелешій); **Meletas** (*Мелетас); **Meletçençuk** (*Мелетченчук); **Meletçeno** (*Мелетчен(')о); **Meletçik** (*Мелетчік/*Мелетчик); **Meletçiy** (*Мелетцій/*Мелетцій); **Meleyşenko** (*Мелейшенко); **Meteliy** (*Метелій?); **Meyir** (*Меір); **Miçuluka** (*Мічулука/*Мичулука/*Мицулука/*Мицулука); **Miçur** (*Мічур/*Мичур/*Мицур/*Мицур); **Mihaçenko** (*Міхаченко/*Михаченко/*Міхаценко/*Михаценко); **Mihalice** (*Міхаліче/*Михаличе); **Mihanenko** (*Міханенко/*Миханенко); **Mihaşın** (*Міхашін/*Михашин); **Mihayçe** (*Міхайче/*Михайче); **Mihayçenko** (*Міхайченко/Михайченко); **Mihayeçko** (*Міхаєчко/*Михаєчко); **Mihayılık** (*Міхаїлік/*Михаїлик); **Mihaylun** (*Міхайлун/*Михайлун); **Mihunçis** (*Міхунчіс/*Михунчис/*Міхунціс/*Михунцис); **Mihunenko** (*Міхуненко/*Михуненко); **Mikihvoro** (*Мікіхворо/*Микихворо); **Miliyko** (*Мілійко/*Милійко); **Miran** (*Міран/*Миран); **Mirasık** (*Мірасік/*Мирасик); **Miraylo** (*Мірайло/*Мирайло); **Mirçenenko** (*Мірчененко/*Мирчененко); **Mirdaloski** (*Мірдалоскі/*Мирдалоскі); **Mirim** (*Мірім/*Мирим); **Miroman** (*Міроман/*Мироман); **Mironaşko** (*Міронашко/*Миронашко); **Mironus** (*Міронус/*Миронус); **Mirosko** (*Міроско/*Мироско); **Misyuneç** (*Місюнеч/*Місюнець/*Мисюнеч/*Мисюнець); **Mişeç** (*Мішеч/*Мішець/*Мишеч/*Мишець); **Mişeçeyko** (*Мішічейко/*Мишичейко/*Мішіцейко/*Мишицейко); **Miterko** (*Мітерко/*Митерко); **Mitrahun** (*Мітрахун/*Митрахун); **Mitras** (*Мітрас/*Митрас); **Mitraçın** (*Мітрачін/*Митрачин); **Mitreveç** (*Мітревеч/*Митревеч/*Мітревещь/*Митревещь); **Mitrula** (*Мітрула/*Митрула);

Mitruntoylo (*Мітрунтойло/*Митрунтойло?); **Mikitiy** (*Мікітій/Микитій); **Mlodinir** (*Млодінір/*Млодинир); **Modiy** (*Модій); **Molimuka** (*Молімука/*Молимука); **Mosal** (*Мосал); **Mosçuk** (*Мосчук); **Mosorçenko** (*Мосорченко); **Moteç** (*Мотеч/ *Мотець); **Moveçko** (*Мовечко); **Muradnik** (*Мураднік/*Мурадник); **Musiçko** (*Мусічко/*Мусичко);

г) на сьогодні важко коментувати через те, що, очевидно, не завжди коректна транслітерація первинних записів у Дефтері: **Mihaki**, **Mihadençi**, **Mihavandas**, **Mordeçanim**.

7. Щодо перспектив дослідження, то заплановано укласти словник, який репрезентуватиме українські власні назви людей XVII ст., а це дасть можливість заповнити білі плями в історичному загальнослов'янському антропоніміконі. Крім цього, за таким взірцем можна опрацьовувати інші історичні джерела, які містять антропонімний матеріал.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Крикун, М. Г. (2011). *Подільське воєводство у XV–XVIII століттях. Статті і матеріали*. НТШ.

Купчинська, З. О. (2021a). Дефтер Муфассал 1681 року – унікальне джерело українського онімікону. *Студії з ономастики та етимології*. 2019–2020 (с. 124–144).

Купчинська, З. О. (2021). Українська антропонімія XVII ст. у мало-відомому турецькому історичному джерелі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія*, 1(45). 281–289.

Пахомова, С. М. (2012). *Еволюція антропонімних формул у слов'янських мовах*. Видавництво Олександри Гаркуші.

REFERENCES

Krikun, M. G. (2011). *Podil Voivodeship in the 15th–18th centuries. Articles and materials*. NTSH [in Ukrainian].

Kupchynska, Z. O. (2021a). Defter Mufassal of 1681 is a unique source of Ukrainian onymicon. *Studies on onomastics and etymology*. 2019–2020 (p. 124–144) [in Ukrainian].

Kupchynska, Z. O. (2021). Ukrainian anthroponymy of the XVII century. In a little-known Turkish historical source. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Philology*, 1(45). 281–289 [in Ukrainian].

Pakhomova, S. M. (2012). *Evolution of anthroponymic formulas in Slavic languages*. Oleksandra Harkusha Publishing House [in Ukrainian].

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ДМ – Kołodziejczyk, D. (2004). *The Ottoman Survey Register of Podolia (ca. 1681). Defter-i Mufasssal-i Eyalet-i Kamanice. Part I: Text, Translation, and Commentary*. Harvard University Press for the Harvard Ukrainian Research Institute.

Ред. I – Редько, Ю. (2007). *Словник сучасних українських прізвищ* у 2 т. Т. I. НТШ.

Ред. II – Редько, Ю. (2007). *Словник сучасних українських прізвищ* у 2 т. Т. II. НТШ.

Редько 2023 – Редько, Ю. К. (2023). *Сучасні українські прізвища (походження, словотвір, поширення)*. ЛНУ ім. Івана Франка.

СПЧ – *Словник прізвищ : практичний словозмінно-орфографічний (на матеріалі Чернівецьчини)* (2002). Букрек.

Тр. – Трійняк, І. І. (2005). *Словник українських імен*. Довіра.

УП – *Український правопис* (2019). Наукова думка.

Чуч. – Чучка, П. П. (2005). *Прізвища закарпатських українців: історико-етимологічний словник*. Світ.

Sv. – Svoboda J., (1964). *Staročeská osobní jména a naše příjmení*.

SSNO – *Słownik staropolskich nazw osobowych* (1965–1978). Т. I–V. <https://ridni.org/karta>

REFERENCES

ДМ – Kołodziejczyk, D. (2004). *The Ottoman Survey Register of Podolia (ca. 1681). Defter-i Mufasssal-i Eyalet-i Kamanice. Part I: Text, Translation, and Commentary*. Harvard University Press for the Harvard Ukrainian Research Institute [in English].

Ред. I – Redko, Yu. (2007). *Dictionary of modern Ukrainian surnames* in 2 volumes. I. NTSh [in Ukrainian].

Ред. II – Redko, Yu. (2007). *Dictionary of modern Ukrainian surnames* in 2 volumes. Т. II. NTSh [in Ukrainian].

Редько 2023 – Redko, Yu. (2023). *Modern Ukrainian surnames (origin, word structure, expansion)*. LNU im. Ivana Franka [in Ukrainian].

СПЧ – *Dictionary of surnames: practical word-change and spelling (on the material of Chernivtsi region)* (2002). Bukrek [in Ukrainian].

Тр. – Triiniak, I. I. (2005). *Dictionary of Ukrainian names*. Dovira [in Ukrainian].

УП – *Ukrainian spelling* (2019). Scientific opinion [in Ukrainian].
Чуч. – Chuchka, P. P. (2005). *Surnames of Transcarpathian Ukrainians: historical and etymological dictionary*. World [in Ukrainian].
Св. – Svoboda, J. (1964). *Old Czech personal names and our surnames* [in Czech].
SSNO – *Dictionary of Old Polish personal names* (1965–1978). I–V [in Polish].
<https://ridni.org/karta>.

Отримано редакцією журналу / Received: 17.01.25

Прорецензовано / Revised: 04.02.25

Схвалено до друку / Accepted: 12.02.25

Zoriana KUPCHYNSKA, DSc (Philology), Prof.

ORCID ID: 0000-0003-0000-0345

e-mail: kupchynska@gmail.com

Ivan Franko National University of Lviv,
Lviv, Ukraine

UKRAINIAN ANTHROPONYMS OF THE 17th CENTURY IN A LITTLE-KNOWN TURKISH HISTORICAL SOURCE. X.

*This study is a continuation of a series of the author's research. The article is devoted to the study of seventeenth-century Ukrainian anthroponyms attested in a little-known Turkish historical source "Defter Mufassal of 1681". The **aim** of the study is to analyse the structure and derivational bases of proper names attested in this document. In order to achieve this goal, the following **tasks** have been identified: 1) to isolate seventeenth-century Ukrainian anthroponyms from the "Defter Mufassal of 1681"; 2) to analyse proper names of people and compare them with the modern Ukrainian anthroponymicon; 3) to identify those onymes that are not currently recorded. The research uses the descriptive method and methods of analysis and systematisation. The proper names of people within **Meleç** – **Musiŷko** were studied. The anthroponyms represented in the "Defter" testify to their archaic nature and the adaptation of borrowed names on the Ukrainian-language soil. Out of 147 studied names, the following are attested: common today at the level of proper names and surnames; have differences with modern counterparts at the phonetic level; not found at the present stage, we find them in derivative names. As a result of the research, the peculiarities of anthroponymy were identified, which was extracted from the Turkish monument "Defter Mufassal of 1681", in particular, this historical source confirms the functioning of surnames in Ukraine at the end of the seventeenth century, the presented list of*

*anthroponyms within **Meleş – Musiyko** confirms that in the seventeenth century there was an extensive register of borrowed proper names that were adapted to the Ukrainian linguistic soil; the author has established a wide range of different suffixes (-ак, -ан, -ас, -аи, -ей, -енк(о), -ець, -ик, -ій, -к(о), -о, -ои, -евич, -ук, -ун, -уп(а), -ус, -ума, -ух, and others), which were used to create derivative names/nicknames/surnames. Such studies have prospects, because the material of the article can be used to compile a dictionary that will represent Ukrainian proper names of people of the seventeenth century, which will make it possible to fill in the gaps in the historical pan-Slavic anthroponymicon.*

Keywords: *anthroponymy, borrowed names, stem, suffix, "Defter Mufassal of 1681".*

Автор заявляє про неаявність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The author declares no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses, or interpretation of data; in the writing of the manuscript; or in the decision to publish the results.